

teckning av textpartiet, har nämligen läst r. 100 som **a**, icke **i**, alltså 99–101 **han**, och r. 102–106 som **hilki**.

Det klart allittererande partiet (r. 52–96) har metrisk form (en halvstrof i fornyrdislag).

Båda Stenkumla-stenarna hör till samma bildstenstyp som stenarna från Sjonhem (G 134, 135) och Hogrän (G 203), vilka av S. Lindqvist (Gotlands Bildsteine 1, s. 123) tidfästs till mitten av 1000-talet. Kriterierna ifråga om ornamentiken måste dock stå tillbaka för de språkliga. O. v. Friesen (a. a. 1942) föreslår med hänsyn till Bot-namnens förekomst på Stenkumla-stenarna en något senare datering, tiden efter 1050 eller t. o. m. ett halvt århundrade senare, dvs. omkring 1100, samma tidsbestämning som A. Noreen ger för såväl Stenkumlastenarna som dem från Sjonhem.

208. Stenkumla kyrka

Pl. 66, 67

Litteratur: L 1591, S 83, F 226, W 46. G. Wallin, *Analecta Gothlandica* 1 (dep. i Kungl. Bibl.), s. 660, 740; C. G. Hilfelings *Resejournal* 1799 (hs F m 57: 7 i Kungl. Bibl.), Tab. 52; J. G. Liljegren o. C. G. Brunius, *Nordiska fornlemningar* 4 (1823), nr XXXI; N. J. Ekdahl, *Resa på Gotland* 1826 (ATA), s. 15; J. G. Liljegren, *Runlära* (1832), s. 134; J. H. Wallman och S. V. Moberg, *Anteckningar under en resa sommaren 1833* (hs i Nord. mus.), s. 27; C. Säve, *Brev t. P. A. Säve* 31.5.1849 (avskr. i hs R 623: 5 i UUB, s. 452), 9.6.1850 (ibid. s. 477), 26.7.1875 (ibid. s. 735), 12.9.1875 (ibid. s. 736), *Gutniska urkunder* (1859), s. xxxvif.; P. A. Säve, *Gotländska samlingar V* (hs R 623: 5 i UUB), s. 799, *Gutaord XII* (hs R 625: 11), s. 179, 181; [S. Bugge i] E. Brate, *Runverser* (ATS 10, 1887–91), s. 296; S. Söderberg, *Anteckningar* 1891 (i Runor 8, ATA); H. Pipping, *Om runinskrifterna på de nyfunna Ardre-stenarna* (1901), s. 53; A. Noreen, *Altschwedische Grammatik* (1904), s. 497; *Kyrkoinventarium* 1919 (ATA); O. v. Friesen, *Anteckningar* 1923 (UUB), s. 147, *Personal Names of the Type Bótolfr* (i *Studia Neophilologica* XIV, 1942), s. 358; K. Bergström t. Riksantikvarien 29.7.1932 (ATA); B. Söderberg t. Riksantikvarien 20.9.1932 (ATA); *Pastorsämbetet i Stenkumla t. Riksantikvarien* i nov. 1932 (ATA); M. Stenberger t. Riksantikvarien 9.8.1940, 20.7.1941 (ATA), t. G. Arwidsson 2.8.1940, t. I. Lilja 25.8.1940, 28.9.1941 (Gotlands Fornsals arkiv); S. Lindqvist, *Gotlands Bildsteine* 1 (1941), s. 53, 2 (1942), s. 113 f.; *Sveriges kyrkor*, Gotland bd 3 (1942), s. 22 f.; PM 1945 (ATA); E. Wessén, *Anteckningar* 6.7.1947 (ATA); A. Ruprecht, *Die ausgehende Wikingerzeit im Lichte der Runeninschriften* (Palaestra Bd 224, 1958), s. 163 f. (nr 191).

Äldre avbildningar: Hilfelings teckning 1799 i F m 57: 7, Tab. 52, återgiven i Liljegren o. Brunius a. a.; Wallman, blyerts-kiss i a. a.; P. A. Säve, teckning 31.8.1875 (R 625: 11, s. 181), renritning (R 623: 5, s. 799); S. Söderberg, teckning 1891, foto 1891, litografi (samtl. i ATA); O. Sörling, teckning [före 1907, sannolikt efter Söderbergs original], återgiven i Lindqvist a. a. 1942, fig. 494; J. W. Hamner o. O. v. Friesen foto 1923 (UUB och ATA); M. Stenberger, situationsfoto 1940 (ATA).

Runsten, fragmentarisk, med bildstensform. Den står sedan 1941 uppställd mot södra väggen i Stenkumla kyrkas ringkammare, öster om och invid G 207.

De båda Stenkumla-stenarnas öden har synbarligen ända från början varit sammanlänkade. G 208 upptecknades sålunda första gången genom G. Wallin på 1730-talet (fig. 83), har sedan avritats av C. G. Hilfelings 1799 (fig. 91), otydligt och ofullständigt av J. H. Wallman 1833 samt av P. A. Säve 1875 (fig. 85). Den har vidare granskats av S. Söderberg 1891 (fig. 92, 93), O. v. Friesen 1923 (fig. 94) och E. Wessén 1944 och 1947. Om stenens belägenhet se redogörelsen för G 207. Orgelns placering 1963 gjorde båda stenarna oåtkomliga för närmare undersökning. De kan inte utan risk flyttas. En imålning 1941 med permanent färg omöjliggör dessutom en förutsättningslös läsning nu.

Ljusgrå kalksten. Toppen är avslagen. Den högra hälften av denna fanns dock kvar på Hilfelings tid och på Wallmans (1833). Stenens nuvarande höjd är 1,65 m; den har ursprungligen varit ca 2 m. Största bredd 1,19 m, tjocklek 17 cm. Ristningens mönster har varit snarlikt det på G 207. Korsarmarna har dock haft rak avslutning. Ytan är hårt trampsliten, särskilt på mitten, där all ristning är utplånad. Runslingan med de 3,5–6,5 cm höga tecknen är något bättre bevarad. Av samma skäl som anförts beträffande G 207 följes nedan S. Söderbergs läsning 1891 (pl. 67) supplerad med Hilfelings textparti på det bortslagna toppstycket. Baksidan är skrovlig.

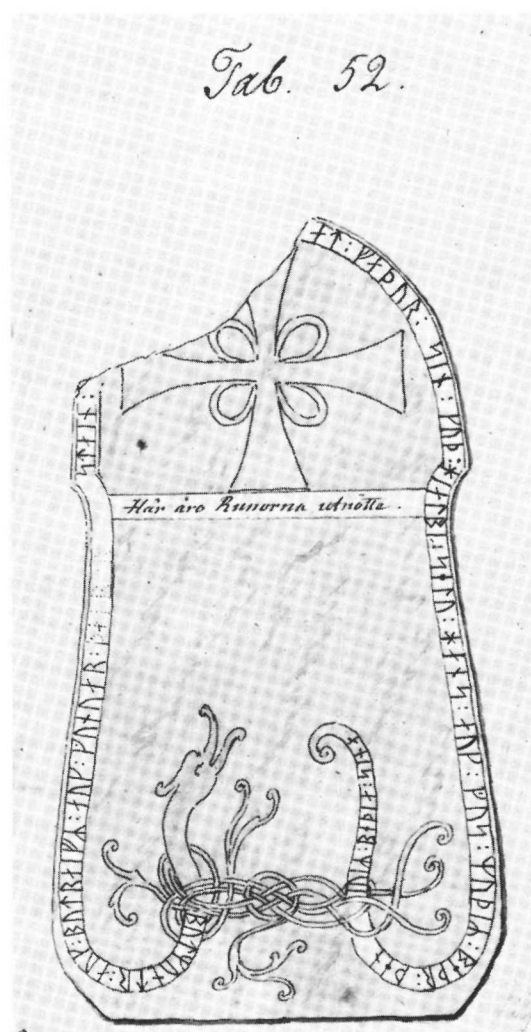

Fig. 91. G 208. Stenkumla kyrka. Efter teckning av C. G. Hilfeling.

Inskrift (enligt S. Söderberg; supplerad efter C. G. Hilfeling):

[b]u[t]muntr : auk : butraifr : auk : kunua[r : -] ... tu : stain : p ... [at : fapur : si]n :
 5 10 15 20 25 30 35 40 45
 kup : hialbi : selu : hans : auk : kus : mupir : betr : pen : uir : bipia : kunin · | - a ... a - n :
 50 55 60 65 70 75 80 85 90 95 100

»Botmund och Botraiv och Gunnvar (de) reste denna sten (efter) –vat(?), sin fader. Gud hjälpe hans själ och Guds moder bättre än vi kunna bedja ...»

Till läsningen: Kommentaren är S. Söderbergs i anteckningsboken Runor 8, citerad med liknande tillrättalägganden som redogjorts för i behandlingen av den andra Stenkumlastenen, G 207. »De tre första [runorna] osäkra. 1 **b** kan icke upptäckas. Om ett streck, som förekommer 5,5 cm framför 2 **u** är en staf [=huvudstav] af **b** eller ornament [är] nu omöjligt afgöra. 2 **u** smalt och långt och grundt; kännestreck [bistaven] märkbart i hela sin längd, af stafven endast topp och fot. Att detta ej är något ornament, såsom man på grund af Brunius & Lilj[egren] skulle kunna antaga, är troligt deraf att det ej sammanhänger med någon slinga och strecken synas tydligt gå i hop upptill. 3 **t**: af denna runa har jag kunnat

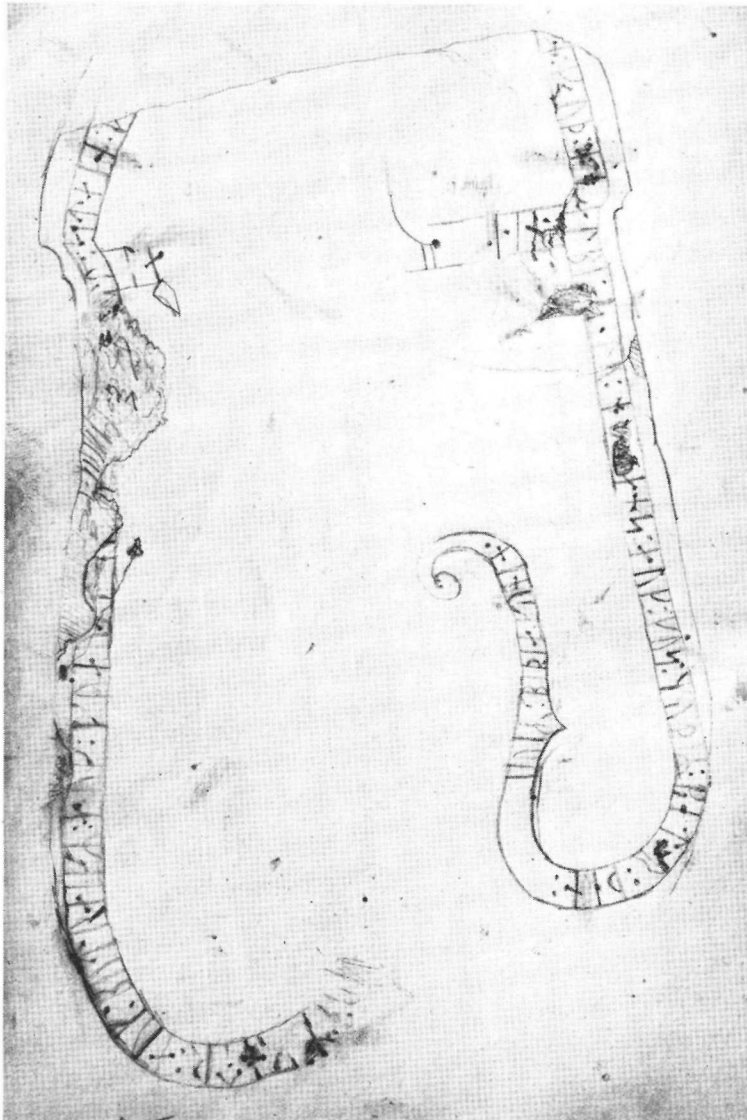

Fig. 92. G 208. Stenkumla kyrka. Efter teckning av S. Söderberg.

upptäcka svaga spår, nämligen ett grundt, smalt stycke af stafvens midt och möjligen spår af prickarna, detta dock osäkert.» R. 1–3 har varit helt urskiljbara för Hilfeling. »4 **m**: gränstreck [=ramlinje] upp- till saknas; främre kännestrecket (t. v.) grundt och smalt, men tydligt, dock når det ej synnerligen högt. Af stafven är delen närmast föreningspunkten med kännestrecket tydlig och lik detta senare; längre ned sammanfaller stafven med en fördjupning. Toppen af stafven synes vara borrhål, men mellan detta borrhål och föreningspunkten är intet märkbart till följd af en naturlig fördjupning, i hvars kant strecket skulle vara hugget; kännestrecket till höger är hugget i denna fördjupning, men endast början är märkbar; en håla som fins på den punkt, der man skulle vänta toppen, är förmodligen tillfällig; den är för stor och för oregelbunden för att vara huggen. 5 **u**: af denna runa har jag kunnat upptäcka endast toppen af stafven och fotpunkten af kännestrecket, den senare dock osäker. Här börjar yttre gränstrecket. 6 **n**: toppen af stafven är tydlig, bredt och jernförelsevis kraftigt inhugget streck, men fortsättningen har varit grundare, ty nedanför det synliga strecket är en förhöjning i hvilken ingen huggning är märkbar. Midten af runan

Fig. 93. G 208. Stenkumla kyrka. Foto S. Söderberg 1891.

sammanfaller med en fördjupning; kännestrecket skulle vara hugget här, men deraf är endast en punkt och ett kort streck utanför fördjupningen t. v. märkbara, för öfrigt har kännestrecket varit hugget i fördjupningen och nu är endast det borrarade ändhålet t. h. märkbart. Nedanför fördjupningen är stafvens fot märkbar, ehuru mycket otydlig. 7 **t**: kännestrecket med sina borrarade ändpunkter tydliga, ehuru grunda. Af stafven är endast den grunda foten tydlig. En fördjupning på den punkt der runstafvens midt skulle förekommit är möjligen en prick, borrarad; den är regelbunden och det är därför möjligt runan varit stungen.» Hilfeling har ostunget **t**, och det är för övrigt inte troligt, att ristaren har känt till den avancerade **d**-runan. »8 **r**: stafven ett mycket kraftigt streck; af kännestrecket är kröken tydlig, det öfriga mycket svagt. Sk [=skiljetecken] :, tydliga [prickar]. 9 **a** någorlunda kraftigt och klart med tydliga, borrarade ändpunkter i kännestrecket. 10 **u** klart, toppen afslagen genom stenens senare formande. 11 **k**: stafven klar, regelbunden; kännestrecket bildar en bred håla, förmodligen genom nötning. Sk :, tydliga [prickar]. 12 **b** klart, ehuru grundt, toppen afstympad. Obs. att kanten är starkt rundad genom nötning. 13 **u** klart, kraftigare än föregående. 14 **t**: toppen afstympad, klart med sina ändprickar på kännestrecken. 15 **r** fullständigt, klart, delvis kraftigt; här börjar gränstrecket. 16 **a** grundt men klart, med breda streck och d:o punkter. 17 **i** grundt och fint, men klart. 18 **f**: staf och yttre kännestreck klara, men orena (genom tramp) streck; inre kännestrecket, som varit grundare, jemt och nätt kännbart för fingret. 19 **r** grundt, men klart. Sk :, säkra, ehuru små [prickar]. 20 **a** klart ehuru ojemnt, bortre pricken ovanligt bred och djup. 21 **u** svagt, men säkert; här är en skärfva afflakad i kanten, som gör att toppen är afslagen. 22 **k** svagt men säkert, toppen af stafven afslagen, jfr föregående. Sk :, tydliga [prickar]. 23 **k**: stafven klar, men oren genom tramp, kännestrecket märkbart endast vid topp och fot, som äro grunda. 24 **u** klart och regelbundet, ehuru grundt. 25 **n** klart; kännestrecket kraftigt med sina punkter. 26 **u** grundt, men klart och regelbundet. 27 **a**: en del af staf, 2,5 cm lång, och en del af kännestrecket qvar, resten afslaget. Sedan är ett stort stycke afflakadt i kanten; på det som är qvar af slingan kan man känna spår af tre streck ... 28 **r**: ett kort spår af en staf, hvilken sträcker sig till fördjupningen, som fins förrän brottet inträder, det skulle vara af **r**, men något spår af tillhörande kännestreck finnes ej. De två följande stafspår [r. 29] äro svaga, breda och grunda, men fullt märkbara; de gifva dock ej rätt runa, som skall vara **p** [så har Hilfeling skissat den], dessutom förekommer framför dessa stafspår intet spår af skiljetecken. Det synes därför som de voro tillfälliga, dessa streck. 30 **t**: häraf är bortre kännestrecket och foten af stafven märkbara;

Fig. 94. G 208. Stenkumla kyrka. Foto J. W. Hamner 1923 (O. v. Frie-sens inålning).

kännestrecket är bredt och grundt, grund prick märkbar. 31 **u** mycket svagt, större delen af stafven och toppen af kännestrecket märkbara. Sk :, tydliga [prickar]. 32 **s** regelbundet med tydliga, borrade prickar i vinklarna. 33 **t** klart, någorlunda kraftigt, regelbundet. 34 **a** d:o. 35 **i** d:o. 36 **n** klart, bakre delen af kännestrecket dock svag. Sk :, tydliga [prickar]. 37 **p**: 3 cm långt spår af en staf, som tycks hafva ett kännestreck till **p**; detta senare synes säkert, ehuru formen blir något olika mot hvad förhållandet eljest är i inskriften ... Obs. kännestrecket är svagare än stafven; runan har ej varit **a**, ty då skulle spår af kännestrecket funnits, synes det. [Brottskada.] 47 **n** klart med sina prickar. Sk :, tydliga, djupa [prickar]. 48–50 **kup** klara, regelbundna. Sk :, tydliga, kraftiga [prickar]. 51 **h**: topp och fot grunda, men som det synes säkra, i midten en håla och det synes som 4 punkter häri voro huggna. 52 **i** ser ut som **h**», fördjupningen på mitten av staven förefaller Söderberg dock »tillfällig»; Hilfeling har **i**; Säve har markerat fördjupningen; runan torde rimligen ha varit **i**. »53 **a** svagt men klart. 54 **l** svagt men klart, 55 **b** svagt men klart. 56 **i** någorlunda kraftigt. Sk :, en tydlig prick, en andra möjligen i den djupa håla, som nu förekommer. 57 **s**: öfre strecket ovanligt bredt och kraftigt ... möjligen en prick betecknar kröken, mellanstycket har varit något grundare, här är ytan fördjupad genom nötning, af borte vinkeln syns en prick, svag, men som det synes säker, foten saknas, ytan är sargad, men den har varit grundt inhuggen. 58 **e**: mycket svag staf med en djup och stor prick. 59 **l** svagt men klart. 60 **u** d:o, en skärfva håller på att lossna vid öfre kanten, utanför hvilken en skärfva redan afflakats. Sk :, tydliga [prickar]. 61 **h**: stafven klar, jämförelsevis kraftig, men kännestrecken hafva varit korta, grunda med grunda prickar; fullt tydligt med stora ändprickar är det till höger sluttande [känne]strecket, medan af det andra endast punkten till höger, hvilken stått nära stafven, är märkbar, den andra delen ej märkbar. 62 **a**: en fördjupning eller rättare ett hål i ytan har vållat att detta **a** kommit att stå långt bort från **h** [61]; stafven och kännestrecket till höger kraftiga, till vänster är kännestrecket svagt. 63 **n** klart; inre gränsstrecket ej synligt på ett stycke. 64 **s** klart, borrade vinklar. Sk :, öfre prick klar, nedre svag, osäker. 65 **a** kraftigt. 66 **u**: staf kraftig, kännestreck

delvis svagt. 67 **k** klart. Sk :, klara [prickar]. 68 **k** klart ehuru med nötta kanter. 69 **u** klart. 70 **s**: toppen oklar (äfvén gränsstrecket), eljest tydligt, borrarade vinklar. Sk :, tydliga [prickar]. 71 **m**: främre kännestreck och foten af stafven kraftiga, resten svagt. 72 **u** kännestrecket klart, så ock nedre hälften af stafven, den öfre ej märkbar. 73 **p** klart. 74 **i** klart. 75 **n** klart. Sk :, klara [prickar]. 76 **b**: toppen afslagen, öfre kännestrecket tydligt, men ytan mellan detta och stafven afflakad, sargad, foten af stafven klar, men det motsvarande kännestrecket synes vara oregelbundet. 77 **e**: bred, kraftig staf med stor, rund prick. 78 **t** klart. 79 **r** d:o, toppen af stafven huggen i kanten af en håla. Sk :, klara [prickar]. 80 **p** grundt men klart. 81 **e** klart med tydlig prick. 82 **n**: kännestreck t. v. kort och utan prick, resten klar och regelbunden. Sk :, tydliga, kraftiga [prickar]. 83 **u** grundt men klart. 84 **i** d:o, 85 **n** klart, dock delvis utplånadt. Sk :, grunda och små, men säkra [prickar]. 86 **b**: fina, klara streck. 87 **i** klart och tydligt. 88 **p**: stafven klar, kännestrecket mycket grundt. 89 **i** klart. 90 **a** klart. Sk :, prickarna grunda, men synas säkra. 91 **k** klart. 92 **u**: kännestrecket klart, så ock foten af stafven, men toppen af denna ej märkbar. 93 **n** klart. 94 **i** kraftigt. 95 **n** klart ehuru grundt. Sk -, en prick, möjligen tillfällig, ty väl grund och ej alldeles rund. — På tvärbalken, som nu kan följas endast ett litet stycke närmast högra sidan, synas några spår af stafvar. Oaktadt de äro grunda och säkra kännestreck ej förekomma, torde det dock säkert vara lemningar efter stafvar; man väntar skrift här, särskildt med uppgift om runristaren.» Hilfeling redovisar inga runtecken här, i tvärbandet har han däremot skrivit: »Här äro Runorna utnötta.» Söderberg gör dock ett försök att identifiera dem. Han börjar granskningen från höger. Ordningsföljden i kommentaren har jag anpassat till normal läsriktning vänster–höger. »R. 96: svaga spår af en staf (I, en kort fördjupning till höger?). R. 97 ett ganska säkert **a**, visserligen grundt, men med tydliga prickar på kännestrecket. 98 **a**(?) [enl. teckningen]: en grund, smal staf med prickar, visserligen grunda och små, men dock, åtminstone den till höger, fullt säkra. R. 99 en något krökt staf, toppen grund, men nedåt blir den djupare. 100 **n**(?) en ganska markerad staf med ett djupt, något krökt kännestreck; dock är det osäkert om det är **n**, då ingen prick är märkbar och kännestrecket sammanhänger med liknande fördjupningar till höger. En runa är dock säkert här att läsa och någon annan än **n** kan ej komma i fråga. Sk :, till höger förekommer i öfre delen af raden en prick, som möjligen är borrarad, då den är regelbunden, men ojemnheter förekomma strax nedanför och det är möjligt att den är tillfällig.» Vid den granskning med fingrarnas hjälp, som företogs 1974, bekräftades i stort Söderbergs läsning.

Om runföljden 38–46 råder ingen tvekan hos Hilfeling, ej heller om 28 **r** och det följande skiljetecknet. Efter det sistnämnda, som också finns hos Wallin men som senare ej har kunnat förmärkas i kantskadan, har Hilfeling skissat ett **pair** : **r**, tydligen med tanke på parallelltexten på G 207; klart markerad är dock bara nedre delen av huvudstaven i r. 29. För övrigt skiljer sig Hilfelings läsning från Söderbergs endast beträffande några detaljer: 23 **g**, 68 **g**, 78 **p**, 87 **e**, 91–95 **sina**; 30–31 **tu** utelämnade. — Uppteckningen hos Wallin (a. a. s. 660) innehåller flera felläsningar: 3 **l**, 6 **a**, 14 **l**, 23–28 **inuair**, 37 **i**, 38 **i**, 54 **i**, 57 **p**, 76 **k**, 90 **n**, 91 **b**; r. 30 och 45–52 utelämnade. — På Wallmans onöjaktiga snabbskiss kan ingen sammanhängande läsning grundas, de mindre tydliga partierna har han helt enkelt hoppat över; nämnas bör dock att han läser 38 **l**.

Under det trekvartssekel, som förflutit mellan Hilfelings och P. A. Säves besök i Stenkumla (1799 respektive 1875), har stenen inte bara slagits sönder (efter 1833) utan också slitits hårt. Av Säves teckning att döma är 1–3 **but** och 5 **u** försvunna, r. 23 är oklar; r. 30–31 också hos Säve utelämnade. I den nötta ornamentiken mellan 82 **n** och 83 **u** och ovanför har Säve misstänkt runskrift men utan framgång.

O. v. Friesen har följt Söderberg, enda avvikelserna är 24 **y**. — Wesséns läsning, som företogs efter det att stenen imålats av M. Stenberger, svarar mot Söderbergs, utom att r. 1, 27–31, 37 icke identifierats.

Inskriften är en parallelltext till G 207, och stenen är rest av samma män som ombesörjde denna, runmästaren är också densamme i båda fallen. Beröringspunkter innehållsmässigt mellan texterna har behandlats under G 207, där också en gemensam ristningsteknisk detalj, bistavarnas punktformiga avslutning, har förklarats.

Med G 208 hugfäste de tre bröderna *Botmundr*, *Botraifr* och *Gunnvarr* minnet av sin fader. Om de tre namnen se G 207. Faderns namn är nu helt förlorat. På 1700-talet återstod ännu de två sista runorna i namnet. Hilfelings läsning av dessa som **at** gör ett namn med efterleden *-(h)vatr* troligt. L 1591 (och S 83) har, trots källhänvisningen till Hilfeling, felaktigt **ut**. Att döma av andra gotländska runinskrifter har *-(h)vatr* varit tämligen frekvent här. Vi har ett flertal runbelägg: *Aivatr* G 113, *Botvatr* G 37, *Gairvatr* G 113, 114 (en och samme man), G 158, S 51 Hejnums k:a, nyfynd Sproge k:a, *Likn(v)atr* G 113, 114 (en och samme man), S 61 Vallstena k:a, *Hallvatr* G 119, 164, *Auðvatr* G 63, 123 samt troligen *Hegvatr* S 61. Beläggen är för fåtaliga för att man utifrån frekvensen skall våga en gissning. *Gairvatr* tycks dock ha varit vanligast bland de sju nämnda, för övrigt det enda av dem som är belagt utanför Gotland. För ett *Botvatr* kunde eljest variationen på *Bot-* (*Botmundr*, *Botraifr*) möjligen tala. Partiet r. 29–47 bör lagom ha rymt texten: ... [**pa**ir : **ra**is]tu : **st**ain : **p**[i]na : **e**ftir : ...u]at : **fa**pur : **si**n. Vore Wallmans läsning av r. 38 som **I** riktig, skulle namnet snarast ha haft en efterled *-valdr*. Jag prioriterar dock Hilfeling som den pålitligare runläsaren av de två.

En åkallan av »Gud och Guds moder» gemensamt förekommer i sammanlagt ett femtiotal runinskrifter, bl. a. troligen G 114. Försättningen innehåller däremot ett uttryck som är unikt: »bättre än vi förmå bedja». Oftare heter det: *bætr þan hann gærði til*, »bättre än han förtjänade» (drygt ett tiotal belägg). Om formen **kunin** pres. konj. 1 pl. för *kunnim* se A. Noreen, Altschw. Gr. (1904) § 564 Anm. 3, »aus der 3. pl. entlehnt».

Vad som har stått i tvärbandet på stenens hals är ovisst. »Här är Runorna utnötta», konstaterar redan Hilfeling. Möjligen har texten innehållit runmästarens signatur. Sista ordet kan utan hinder ha varit **stain** eller **staina**.

Med stöd av den delvis poetiska formen hos G 207 betraktar S. Bugge (Runverser, s. 298) bönen avslutning i G 208 som »et Par Verslinjer». Helt visst är den rytmiska formen med allitterationen avsiktlig.

Om dateringen se G 207.

Närmare än till resare och ristare har man inte tidigare bundit samman G 207 och G 208, och vi bör inte heller i fortsättningen dra förhastade slutsatser om, att den i G 208 hugfäste fadern till de tre namngivna bröderna skulle vara identisk med den andra Stenkumlastenens (G 207) skinnhandlare, som dog vid Ulvshale. Det är inte uteslutet, men G 207 kan också utan hinder avse en fjärde broder till de nämnda tre. Samhörigheten mellan inskrifterna är ändock påtaglig och ger oss med suggestiv styrka en sällspord direktkontakt med gutarnas materiella välfärd genom framåtanda och rörligt arbetsliv och med deras andliga tillgångar i traditionell släktgemenskap och nyväckt kristen tro, allt värden som kommit till konstnärligt uttryck i det ovanligt ståtliga parmonumentet.

209. Stenkumla kyrka

Litteratur: W 48. O. v. Friesen, Anteckning på lös lapp invid reg.nr 208 (odat. 1923?, UUB).

Runor ristade i puts på tornrummets södra vägg. De är nu dolda bakom de här uppställda runstenarna G 207 och 208.

Inför restaureringen av kyrkan 1910 fäste byggmästare Nils Pettersson i sitt restaureringsförslag 18.3.1907 (ATA) uppmärksamheten på att i »murputsens i tornrummet finnes inristade skepp, träd o. d.», så att dessa inte skulle löpa fara att utplånas i samband med föreslagen omputsning av väggarna. Om runor nämner han intet. Man tog också vederbörlig hänsyn till ristningarna.

Vid O. v. Friesens fältundersökningar iakttog denne i »Tornrummet söd. väggen ca 1/2 m över sockeln en börjande runrad **fupor**» (odat. anteckning, fig. 95). Om granskningen varit uttömmande, så till vida att inga andra runinskrifter förekommer, är ovisst; v. Friesen har ej fört in runinskriften med